

værge det, er blevet saaledes, at de er ude af Stand til at klare sig, kan man ikke sige, at det er deres Pligt at gøre det. Det er da Samfundets Pligt enten at tilvejebringe saadanne Forhold, at de er i Stand til ved eget Arbejde at klare sig, eller at stille dem paa lige Fod med de andre og ikke give dem en Hjælp, som under en eller anden Form faar Karakteren af en Naadegave, en Understøttelse af det offentlige.

Det er ogsaa besynderligt, at det ærede Medlem fra Assens har kunnet fremsætte en saadan Udtalelse. Hvis jeg ikke husker fejl, er det ærede Medlem Formand for Foreningen „Danmarks-Samfundet“. (*Klaus Berntsen*: Nej, maa jeg frabede mig den Ære). Jeg tror i alt Fald, jeg kan sige, at det ærede Medlem er et interesseret Medlem. (*Klaus Berntsen*: Det er helt forkert, jeg har altid ligget paa Kant med de Folk). Saa beder jeg undskyldte, men jeg ved i alt Fald, at det ærede Medlem er en meget nationaltsindet Mand, og at det ærede Medlem ikke forsømmer nogen Lejlighed til at appellere til Samfundsfølelsen. Men naar det er Tilfældet, kan det ærede Medlem ikke være tjent med at skulle hæfte for en saadan Udtalelse, som det ærede Medlem fremsatte i Gaar, thi de to Ting staar i afgjort Modstrid med hinanden. Vil man appellere til Samfundsfølelsen og Nationalfølelsen, maa man gøre det muligt ogsaa for den arbejdende Klasse, for den fattige Del af Befolkningen ved eget Arbejde at kunne erhverve sig det nødvendige til Livets Ophold, og hvis Forholdene, uden at de paagældende Personer har haft nogen som helst Skyld deri, er blevet saaledes, at de ikke længere er i Stand dertil, bør man drage Omsorg for, saa vidt det er muligt, at de kan blive i Stand til det. Det er heldigvis saaledes her i Landet, at der er Mulighed for, at Samfundet kan hjælpe dem, der uforskyldt er kommet i Nød ved, at der er blevet Dyrtid her i Landet, medens der er betydelige Dele af Befolkningen, der har tjent Millioner under de ekstraordinære Forhold. Intet er mere rimeligt, end at netop disse kommer til at ofre, hvad der er nødvendigt, til Stat og Kommune, for at de, der uforskyldt er kommet i Nød, kan blive hjulpet paa en saadan Maade, at de ikke, saaledes som det ærede Medlem siger, de skal, maa ty til det offentlige og bede om Understøttelse.

Klaus Berntsen: Det var jo en hel Straffeprædiken, det ærede Medlem fra Rønne (Hauge) holdt for mig i Anledning af en Udtalelse, jeg fremsatte i Gaar, og

som det ærede Medlem finder helt forkastelig. Jeg hævdede nemlig som en rigtig Grundsætning, at det maa være ethvert Menneskes Pligt at sørge for sig selv, for saa vidt det er muligt. Vil det ærede Medlem da virkelig forkaste en saadan Grundsætning? Bør det ikke være ethvert Menneskes Pligt, saa vidt det staar til Mennesker, selv at klare sig uden at søge Hjælp andetsteds fra? Hvad enten det ærede Medlem kalder det en konservativ Grundsætning eller ej, er det en Grundsætning, jeg nødig vilde slaas ned i det danske Folk. Naar et enkelt Menneske ikke kan klare sig paa Grund af Forhold, som han ikke selv har foranlediget, er det, Samfundet rækker sin Haand ud og er til Tjeneste paa mange Maader. Hele den sociale og humane Lovgivning, vi har udviklet i en Aarrække, er gaaet ud paa at holde Folk, der selv vil det, udenfor det offentlige Fattigvæsen og at række dem, som virkelig er hæderlige og værdigt trængende, en hjælpende Haand, saa at de ikke skal behøve at ty til det offentlige Fattigvæsen. Jeg føler mig ikke brødbetyngt ved den Udtalelse, jeg fremsatte, og det ærede Medlems Tale og Bebrejdelser har ikke gjort noget Indtryk paa mig. At jeg er en nationaltsindet Mand er vel heller ikke noget at bebrejde mig. Medlem af „Danmarks-Samfundet“ har jeg aldrig været, deri tager det ærede Medlem fejl, det er et Samfund, som ikke har nogen som helst Forbindelse med mig, men som, da jeg var Forsvarsminister, paa forskellige Maader var generende for mig. Jeg ved ikke, hvor det ærede Medlem har faaet en saadan Tanke, at jeg skulde være Medlem af dette Samfund, men det maa vel være, fordi han var vis paa, at jeg er nationaltsindet, og det haaber jeg, det ærede Medlem ikke vil bebrejde mig, for det gaar jeg ud fra, at han selv er.

Med det ærede Medlem har jeg et andet lille Mellemværende i Anledning af en Udtalelse, der faldt fra ham i Gaar. Han bebrejdede mig, at jeg havde fremsat den Udtalelse, at det ærede Medlem saavel som hans Partifælle, det ærede Medlem fra Silkeborg (Jacob Christensen), tilsigtede at tvinge alle Kommunerne til at anvende Dyrtidslovens § 2, hvilket efter det ærede Medlems Sigende var ganske urigtigt. Maa jeg da minde det ærede Medlem om, hvad han sagde i det første Foredrag, han holdt angaaende den foreliggende Sag. Det findes i Folketingstidenden Sp. 1560, og jeg udbeder mig Formandens Tilladelse til at oplæse nogle faa Linier deraf. Det ærede